

Kısaca Konu Başlıkları gizle

1 Türkiye'nin Fiziki Coğrafya Özellikleri

1.1 1- Ekvatora Uzaklık

1.2 2- Yükselti

1.3 3- Denizellik ve Karasallık

1.4 4- Rüzgârlar

1.5 5- Dağların Uzanış Yönü

1.6 6- Bakı

2 Karadeniz İklimi

3 Akdeniz İklimi

4 Karasal İklim

Ülkemizde ortalama yükselti fazladır ve engebeli bir yapı vardır. Ülkemizde batıdan doğuya doğru gidildikçe yükselti genel olarak artar. Ülkemizde yeryüzü şekilleri çeşitliliği fazladır. Bu durum Türkiye'deki iklim, bitki örtüsü, toprak türü, tarım ürünü, nüfusun dağılışı ve ekonomik faaliyet vb. özelliklerin coğrafi yapıya göre farklılaşmasına neden olur. Ülkemizde dağlar doğu-batı yönünde uzanır. Bu nedenle ülkemizin kuzey ve güneyinde kıyı ile iç kesimler arasında ulaşım zordur. Ayrıca ortalama yükselti ve engebenin en az olduğu yer Marmara Denizi çevresi, en fazla olduğu yer ise Anadolu'nun doğusudur. Anadolu'nun orta ve güneydoğu kesiminde ise yükselti fazla olmasına rağmen yüzey şekilleri sadedir. Ülkemizin kuzey ve güneyinde sıradağlar bulunur. Ova ve platolar geniş yer kaplar. Su kaynakları bakımından zengin olan ülkemizde çok sayıda akarsu ve göl bulunmaktadır.

Türkiye Fiziki Haritası

Bu PDF içerik konuanlatimi.net sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

Geniş bir bölge içinde ve uzun yıllar boyunca değişmeyen ortalama hava koşullarına iklim denir. Ülkemizde Akdeniz iklimi, Karadeniz iklimi ve Karasal iklim olmak üzere üç farklı iklim tipi görülür. Bu durum ülkemizin coğrafi konumundan kaynaklanmaktadır. Şimdi ülkemizde farklı iklim tipleri görülmesinin sebeplerini inceleyelim.

Türkiye'nin Fiziki Coğrafya Özellikleri

6.Sınıf Sosyal Bilgiler 3.Ünite Konu Anlatımı | Fiziki Coğrafya, Plato, Ova, Fiziki haritalar

Türkiye'nin Fiziki Coğrafya Özellikleri Kısaca Maddeler Halinde

1. Ekvatora Uzaklık
2. Yükselti
3. Denizellik ve Karasallık
4. **Rüzgârlar**
5. Dağların Uzun Yönü
6. Bakı

Yukarıda belirtilmiş Türkiye'nin fiziki coğrafya özellikleri yukarıda ki gibi listelenebilir. Şimdi bu başlıkların özelliklerini inceleyelim.

1- Ekvatora Uzaklık

Dünya'nın şekli ve Güneş ışınlarının geliş açısından dolayı Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe sıcaklık azalır. Bu nedenle ülkemizde güneyden kuzeye gidildikçe sıcaklık genel olarak azalır. Örneğin, aynı zamanlarda Antalya, daha kuzeyde olan Çanakkale'ye göre daha sıcaktır.

2- Yükselti

Yükselti arttıkça sıcaklık düşer.

Türkiye, ortalama yükseltisi fazla olan bir ülkedir. Bu nedenle ülkemizde yükseltisi fazla olan yerler, yükseltisi az olan yerlere göre daha soğuktur. Örneğin, yaklaşık aynı paralel üzerinde yer alan Eskişehir, aynı zamanlarda Erzurum'a göre daha sıcaktır. Bunun nedenlerinden biri Eskişehir'in yükseltisinin Erzurum'dan daha az olmasıdır. Yine yükseltinin az olduğu Marmara Denizi çevresi, yükseltinin fazla olduğu Anadolu'nun doğusuna göre daha sıcaktır.

3- Denizellik ve Karasallık

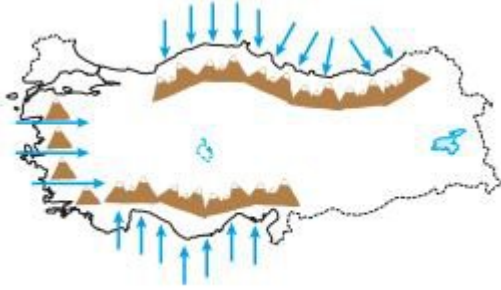
Karalar erken ısınıp erken soğur, denizler ise geç ısınıp geç soğur. Denizler karalar üzerinde; kış mevsiminde ılıman, yaz mevsiminde ise serin bir etki yaparak sıcaklığı dengeler. Bu nedenle ülkemizdeki kıyı kesimlerinde iklim ılımandır. Örneğin kış mevsiminde Samsun, Kayseri'ye göre daha sıcaktır. Bunun nedeni Samsun'un deniz kıyısında, Kayseri'nin ise iç kesimlerde yer almasıdır.

4- Rüzgârlar

Rüzgârlar, geldikleri yerin sıcaklık koşullarını estikleri yerlere taşıyan hava akımlarıdır. Sıcak yerlerden esen rüzgârlar hava sıcaklığını artırırken, soğuk yerlerden esen rüzgârlar hava sıcaklığını düşürür. Örneğin, lodos ülkemize güneybatı yönünden esen bir rüzgârdır. Sıcak yerlerden geldiği için ülkemizdeki sıcaklığı kış aylarında artırır.

5- Dağların Uzanış Yönü

Dağların kıyıya uzanış şekli hareket hâlindeki hava kütlelerinin yönünü belirlemektedir. Ülkemizin batısında dağlar kıyıya dik uzandığı için deniz üzerinden gelen hava kütleleri, iç kesimlere sokulabilir. Ülkemizin kuzey ve güneyinde ise dağlar kıyıya paralel uzandığı için deniz üzerinden gelen hava kütleleri, iç kesimlere sokulmakta zorlanabilir.

6- Bakı

Bu PDF içerik konuanlatimi.net sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

Bakı, bir yerin güneşe dönük olma durumudur. Güneş'e dönük yamaçlar, gölgede kalan yamaçlara göre güneş ışınlarını daha büyük açılarla alır ve daha fazla ısınır. Ülkemizin bakı durumu, güney yönüdür. Türkiye'nin kuzey yarımkürede olması bunu sağlamıştır. Bu sebeple ülkemizde bakı etkisinin görüldüğü güney yamaçlarda sıcaklık daha fazladır.

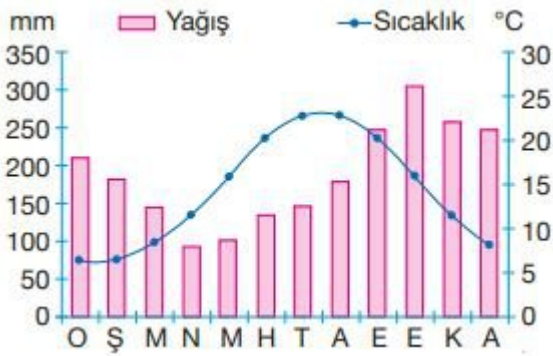

Türkiye **iklim** Haritası

Türkiye Bitki Örtüsü Haritası

Karadeniz İklimi

Karadeniz'in kıyı kesimi boyunca dar bir alanda görülür. Bunun sebebi dağların kıyıya paralel uzanmasıdır. Bu iklimde yazlar serin, kışlar ılık ve her mevsim yağışlı geçer. Sıcaklıklar yaz aylarında ortalama 21°-23°C, kış aylarında ise ortalama 6°-7°C civarındadır. Bu iklim tipinde **yağış** en fazla sonbahar mevsiminde görülür. Tarımda sulamaya duyulan ihtiyaç azdır. Yıl boyunca nem fazla olduğu için yıllık ve günlük sıcaklık farkları azdır. Nem

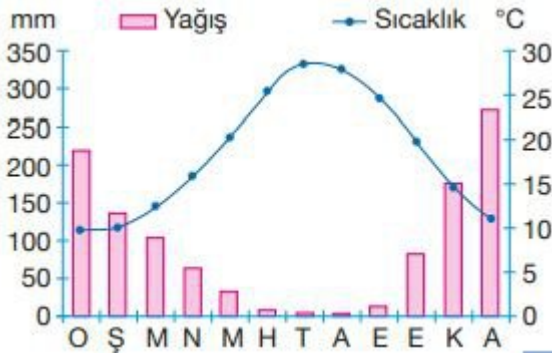

ve yağış isteği fazla olan fındık, çay ve mısır bu iklimin görüldüğü yerlerde yetiştirilir. Kışlar ılık geçtiği için kar yağışı ve don olayı az görülür.

Karadeniz ikliminin doğal bitki örtüsü ormandır. Yağışın fazla olmasından dolayı deniz seviyesinden başlar. Ladin, şimşir, köknar ve kestane yaygın ağaç çeşitleridir. Karadeniz ikliminin görüldüğü yerlerde ormancılık ve orman ürünleri sanayisi gelişmiştir. Bu iklim tipinin görüldüğü yerlerde ormanlar fazla olduğundan kırsal kesimlerde ev yapımında ahşap malzeme kullanımı yaygındır.

Akdeniz İklimi

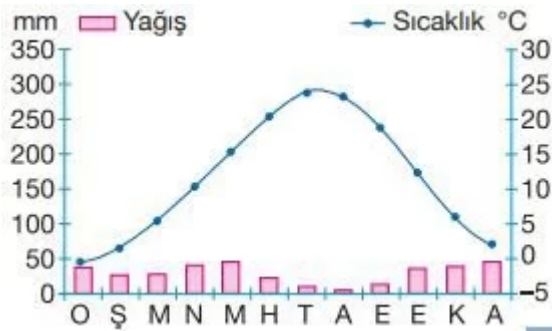

Akdeniz, Ege ve Marmara Denizi'nin kıyı kesimlerinde görülür. Bu iklim, ülkemizin güneyinde dağlar kıyıya paralel uzandığı için iç kesimlerde etkisini göstermez. Ama dağların kıyıya dik uzandığı batı bölgesindeki iç kesimlerde etkisini hissettirir. Akdeniz ikliminde yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçer. Bu iklimde sıcaklıklar yaz aylarında ortalama 28-30°C, kış aylarında ise ortalama 8-10°C civarındadır. Yıllık ve günlük sıcaklık farkları azdır. Yağış en fazla kış mevsiminde görülür. Güneşli gün sayısı fazla olduğundan güneşten yararlanma imkânı da fazladır. Bu nedenle kış ayları seracılık faaliyetleri yapmak için elverişlidir, yaz ayları ise deniz turizmi için uygundur. Pamuk, turuncgiller, incir, zeytin gibi ürünler bu iklimin görüldüğü yerlerde yetişen tarım ürünlerindedir.

Akdeniz ikliminin doğal bitki örtüsü, yaz kuraklığına dayanıklı kısa boylu ağaçlardan oluşan makidir. Defne, zakkum, mersin, zeytin, keçiboynuzu, kekik, adaçayı bunlardan bazılarıdır. Akdeniz ikliminde yetişen kızılçam ve meşe ormanları tahrip edildikten sonra buralardaki orman altı örtüsü gelişerek makiyi oluşturmuştur.

Karasal İklim

Ülkemizde denize kıyısı olmayan iç kesimlerde görülür. Etki alanı en geniş olan iklimdir. Karasal iklimde yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve kar yağışlıdır. Sıcaklıklar değişkenlik göstermekle birlikte yaz aylarında ortalama 22-23°C, kış aylarında ise ortalama 1-2°C civarındadır. Karasal iklimde nem az olduğu için hava çabuk ısınır çabuk soğur. Bu nedenle yıllık ve günlük sıcaklık farkları fazladır. Ayrıca nemin az olması yağışın da az olmasına neden olmaktadır. Yağışın az olması tarımda sulamaya duyulan ihtiyacı artırmıştır. Yazlar kurak geçtiğinden buğday, arpa, mercimek ve nohut tarımı yaygındır. Yağış en fazla ilkbahar mevsiminde görülür.

Karasal iklimin doğal bitki örtüsü ilkbahar yağışlarıyla yeşeren, yaz kuraklığıyla sararan kısa boylu otlardan oluşan bozkırdır. Bozkır bitkisi yazları kuruyarak sapsarı bir görünüme bürünür. Bu sayede soğuğa ve kuraklığa çok iyi adapte olurlar. Bozkırları oluşturan başlıca ot türleri; geven, koyun yumağı, kekik, gelincik, kılıç otu ve yavşan otudur. Bozkır alanların geniş olması küçükbaş hayvancılığın gelişmesini sağlamıştır.